

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Mariehønen, Jernaldervænget 6, 8220 Brabrand
Dagtilbuddets navn	Skjoldhøj Dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Dagtilbudsleder Pædagogisk leder Pædagog fra vuggestue Pædagog fra børnehaven Forældrerepræsentant formand for forældrerådet Dagtilbudskonsulent
Dato for tilsynsmødet	20. november 2023

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	Error! Bookmark not defined.
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	Error! Bookmark not defined.
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	Error! Bookmark not defined.
defined.	
Det sproglige læringsmiljø.....	Error! Bookmark not defined.
Forældresamarbejde.....	Error! Bookmark not defined.
Ramme for det uvildige tilsyn	Error! Bookmark not defined.

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er justere praksis

I Børnehuset Mariehønen er vurderingen på baggrund af det uvildige tilsyn, at man i overvejende grad skal justere praksis.

Den samlede faglige vurdering af kvaliteten i børnenes læringsmiljø i Mariehønen er lavet med afsæt i observationer foretaget af ledelsen og med afsæt i et tilsynsmøde faciliteret af den tilsynsførende konsulent.

Tilsynet viser at der er en god kvalitet i forældresamarbejdet, uagtet at der også inden for dette tema er elementer man kan arbejde videre med.

I forhold til de sproglige læringsmiljøer, og i forhold til børns perspektiver, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner er der flere elementer man lykkes godt med og andre elementer hvor det fremkommer på tilsynsmødet at man kan redegøre og reflektere over disse. Herunder hvordan man arbejder med læringsmiljøerne og samtidigt vurderes det at der samtidigt er tematikker man kan arbejde videre på. Med andre ord findes der her et godt pædagogisk grundlag at stå på og bruge ressourcemæssigt ind i det fortsatte udviklingsarbejde.

Den samlede vurdering ender i det taksonomiske niveau; **”justere praksis”**.

På baggrund af observationsdata, øvrigt data og dialog og refleksion på tilsynsmødet er den samlede faglige vurdering af:

1. **børnefællesskaber, børns perspektiver og børn i sårbare og udsatte positioner:** juster praksis
2. **sproglige læringsmiljøer:** juster praksis
3. **forældresamarbejde;** fasthold praksis

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er justere

1. Konklusioner fra observationen

Observationerne fra henholdsvis vuggestuen som børnehaven er foretaget af ledelsen og nedenstående er uddrag og sammenskrivninger fra observationsrapporterne.

Observationen fra vuggestuen viser at kvaliteten i børnenes læringsmiljøer overvejende er god. Det ses ved at de pædagogiske medarbejdere støtter børnene i deres leg og aktivitet, både verbalt og nonverbalt. Der sås en fin og anerkendende interaktion mellem børn og medarbejdere. Herunder er medarbejderne opmærksomme på børnenes basale behov og børnene får f.eks. mulighed for at sove i takt med de har brug for det. Samtidigt udviste medarbejderne en varm og kærlig fysisk kontakt i relationerne til børnene, f.eks. ved at børnene tages op og trøstes. Der oplevedes en behagelig og rar stemning på stuen.

I forhold til overgange og ventetid, forberedes børnene på den næste aktivitet og overgange foregår gradueret så børnene f.eks. kan forlade bordet efter behov. I de situationer under overgange hvor der opstår ventetid tilbydes børnene aktivitet og leg, f.eks. er der nogen der bygger klodser, andre der læser bøger og der synges sange med børnene.

Observationen foregår i det indendørs læringsmiljø og en del af tiden bruges på en vandleg på badeværelset. Der ses derfor ikke så mange eksempler på grovmotorisk leg og aktivitet, og det kan derfor være en opmærksomhed.

Medarbejderne er gode til at guide børnene og i enkelte situationer kunne det styrke børnenes oplevelse af selv og medbestemmelse hvis medarbejderne guidede børnene knap så meget.

Observationen i børnehaven viser at kvaliteten i børnenes læringsmiljøer overvejende er god. Det ses ved at der er gennem hele observationen en god interaktion mellem børn og voksne, hvilket foregår i en rolig og anerkendende atmosfære. Børnene kan selv vælge om de vil deltage i aktiviteter og lege, og de får lov til at færdiggøre det de er i gang med.

Under observationen ses det at børnene leger med hinanden og det er let for de fleste børn at finde andre at lege med, også selvom der er en stor aldersspredning. at lege med. Børnene guides i at vente på tur, og det lader til at børnene forstår regler og rutiner på stuen.

Der finder en del grovmotorisk aktivitet sted under observationen og børnene guides og motiveres til deltagelse. Der er løbende et fokus på at justere aktiviteterne efter børnenes interesse og deres kompetenceniveau.

Overgange og ventetid foregår for det meste uden ventetid. Der er eksempler på glidende overgange, hvor nogle går i gang med det næste, men andre gør det de er ved færdig. Det er god voksen guidning i en anerkendende atmosfære, det er tydeligt at rutiner/overgangene er kendte for børnene.

Der er tid til fri leg under observationen, men det kan sagtens udvides mere. I de voksenstyrede aktiviteter inddrages børnenes perspektiver og konkrete ideer, hvilket kan være en af årsagerne til at børnene er tilbøjelige til at vælge aktiviteterne til.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Under tilsynsdialogen drøftes og reflekteres hvordan det er muligt at have en opmærksomhed på og respondere på børnene verbale og nonverbale signaler.

Samtidigt drøftes perspektiver på balancerne mellem det frie valg og de mere voksenstyrede aktiviteter for vuggestuebørn. Under observationen var der en positiv fælles opmærksomhed til stede under vandlegen, alligevel er det en væsentlig opmærksomhed hvordan de små børn tilbydes frie lege og læringsmuligheder, også i formiddagstiden hvor der ofte er planlagt aktiviteter med børnene. På den vis styrker man børnenes oplevelse af med- og selvbestemmelse og det at der tages afsæt i deres perspektiver. Der gives udtryk for at det er et tema man ønsker at arbejde videre med.

Tilsynet vurderer at man på tværs af afdelingen arbejder med lærende processer om hvordan det er muligt at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn. Som et væsentligt led heri arbejder man med pædagogiske principper som: "kontakt før opgave", og at det er den relationelle og interaktionsbaserede pædagogik der gør det muligt for medarbejderne, at anerkende og arbejde med de enkelte børns perspektiver. For at understøtte relationsdannelse til børnene organiserer man ofte børnene i små grupper og tilbyder aldersbetingede aktiviteter der er så brede at alle børn kan deltage med succes. Man arbejder også på justeringer af aktiviteter imens de gennemføres, så de er understøttende for børnenes deltagelse. Det er pædagogiske tilgange der alle vurderes relevante og understøttende for børns deltagelse i børnefællesskaber.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det anbefales at fastholde og videreudvikle perspektiverne på at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn og for at skabe børnefællesskaber som alle børn kan være en del af.
- Det anbefales at justere praksis, sådan at den frie leg i højere grad bliver en del af den tid hvor der er flest ressourcer til stede, f.eks. om formiddagen i vuggestuen.
- Det anbefales at justere praksis sådan at der arbejdes systematisk med at understøtte børnenes deltagelsesmuligheder i den frie leg. Det vil sige at de understøttende pædagogiske strategier også anvendes i det børnene leger på eget initiativ, så alle børn får deltagelsesmuligheder i de frie lege.

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er justere praksis

1. Konklusioner fra observationen

Det sproglige læringsmiljø i vuggestuen har overvejende en god kvalitet, hvilket ses ved at der er flere eksempler på god dialog og fine samtaler med børnene. Samtidigt blev børnene opmuntret til at bruge sproget i mange situationer og medarbejderne var meget opmærksomme på at respondere på børnenes kommunikation. Observationen viste også at medarbejderne med fordel kan opfordre de mindste børn til at bruge sproget mere og samtidigt kan medarbejderne med fordel tale et mere situationsuafhængigt sprog.

Bøgerne var meget tilgængelig flere steder indenfor og medarbejderne var opmærksomme på at børnene spontant kunne læse i bøger og der var ligeledes voksne der opfordrede børnene til at deltage i højtlesning.

Under observationen i børnehaven sås mange fine eksempler på børnenes sprogunderstøttelse i samlingen og i den daglige samtale, hvor personalet forsøger at udvide børnenes ordforråd. Børnene bliver gennem hele observationen opmuntret til at bruge sproget, hvor der ofte, af alle medarbejdere, bliver talt om det de laver sammen, der bruges ligeledes ofte situations uafhængigt sprog.

I børnehaven er det tydeligt at bøgerne er tilgængelige for børnene og medarbejderne opfordrer dem til at bruge bøger. I det fysiske læringsmiljø er der flere eksempler på det skriftsproglige ved at der er bogstaver og tal mere steder på stuen.

Medarbejderne er gode til at bruge bøger i planlagte aktiviteter, og det kan med fordel udbygges med at udbygge børnenes spontane brug af bøger. Der ses flere eksempler på at børnene bliver opfordret til at bruge bøger og der kan med fordel arbejdes med at gøre bøgerne mere tilgængelige flere steder, for at opmuntre til spontan brug af dem. Der opleves gennem hele observationen kun få eksempler på samtale om og opmærksomhed på skrift. Det kan med fordel udvikles

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Under tilsynsdialogen gives der udtryk for at man i høj grad anvender sprogvurderingerne som afsæt for udviklingen af de sproglige læringsmiljøer. Samtidigt har man en sprogpædagog i huset der har arbejder med videndeling i en gruppe på tværs af dagtilbuddet. Det betyder at man derigennem kan få sparring på konkrete tematikker og spørgsmål i relation til børnenes sproglige læringsmiljø.

Man arbejder med mange forskellige sprogstrategier. F.eks. i forhold til børn der har dansk som andetsprog, hvor de fysiske læringsmiljøer og de børnerelaterede udstillinger anvendes til at understøtte det sprogpædagogiske arbejde visuelt, og til samtidigt at have samtaler om fælles erfaringer.

Det vurderes at der arbejdes systematisk med udviklingen af de sproglige læringsmiljøer så de kan fungere understøttende for børnene. Samtidigt er der et par perspektiver fra observationerne der kan være relevante og værdifulde at arbejde videre med.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det anbefales at justere praksis ved at anvende det visuelle skriftsproglige materiale på stuen i interaktionerne med børnene, med henblik på at styrke de skriftsproglige kompetencer
- Det anbefales at justere praksis sådan at gør bøger mere let tilgængelig i det fysiske læringsmiljø, så børnene kan bruge dem mere spontant og uformelt
- Det anbefales at fastholde og videreudvikle systematikkerne om at tage afsæt i børnenes sprogvurderinger som datagrundlag for udvikling af de sproglige læringsmiljøer
- Det anbefales at fastholde og videreudvikle at søge sparring hos ressourcepersoner omkring udviklingen af de sproglige læringsmiljøer med afsæt i børnenes behov

Forældresamarbejde

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er fasthold

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.

Uddrag om forældresamarbejde fra den pædagogiske læreplan for Skjoldhøj dagtilbud:

Forældresamarbejdet sker både i form af det formelle bestyrelses- og forældrerådsarbejde og i samarbejdet i hverdagen om det enkelte barn. Det er naturligt for os at inddrage bestyrelse og forældreråd ved at drøfte de valgte metoder og evalueringer, vi benytter i Skjoldhøj Dagtilbud. Forældresamarbejdet i hverdagen foregår i ligeværdig dialog og i gensidig respekt.

I det daglige forældresamarbejde og til forældresamtaler indgår også vejledning af- og sparring med forældrene om, hvordan de understøtter deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi har en forventning om, at alle forældre deltager aktivt i fællesskaberne og bakker op om arrangementer.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Fra et forældreperspektiv opleves det at der altid er rum for den daglige og mere uformelle dialog, hvilket afdelingen giver udtryk for er en væsentlig del af deres tilgang til forældresamarbejdet. Samtidigt gør man også brug af nogle principper i forhold til bestemte tematikker som det er væsentligt at kommunikere til

forældrene om. F.eks. om resultater fra sprogvurderinger. Samtidigt understøtter og vejleder man forældrene i hvordan de kan understøtte deres barns sproglig tilegnelse.

Fra afdelingens side gør man brug af en grundlæggende strategi i forældresamarbejdet om at være oprigtig nysgerrig på forældrenes perspektiver. Ideen er at det er med til at understøtte tillid og kommunikation om det enkelte barns udvikling, læring og trivsel.

Desuden tilbyder Mariehønen forældrene formelle forældresamtaler i løbet af barnets liv i afdelingen.

I forbindelse med samarbejdet mellem forældrerådet og afdelingen har der været nogle konkrete temaer, man har haft på dagsordenen, som f.eks. skærmtid og nogle opmærksomhedspunkter der har været fra forældrene i forbindelse med naturlig afgang af nogle medarbejdere. Både fra et forældreperspektiv som set fra afdelingens side opleves samarbejdet som åbent og oplysende.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det anbefales af fastholde og videreudvikle forældresamarbejdet i afdelingen. Gerne med et fokus på løbende at bruge forældrerådet proaktivt i forhold til deres viden om hvad der rører sig i forældregruppen. Denne viden kan danne grundlaget for at kommunikere og have dialog med hele forældregruppen om aktuelle temaer og spørgsmål.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltageres egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsat for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.